

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ «ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ»

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	PHL_E420	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	4 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΙΗΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι. Οι φοιτητές Erasmus μπορούν να αξιολογηθούν με γραπτή εργασία 2000 λέξεων, στα αγγλικά, βασισμένη σε αγγλική βιβλιογραφία και με προφορική εξέταση στα αγγλικά.		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα μπορεί:

1. Διακρίνει τις βασικές διαφορές μεταξύ των όρων σάτιρα, ειρωνεία, παρωδία, χιούμορ
2. Αναγνωρίζει τα πεδία αλληλοεπικάλυψης και τη δυναμική της συνεργασίας τους.
3. Επιλέγει τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία για την προσέγγιση της λογοτεχνικής σάτιρας.
4. Αναγνωρίζει τους διαφορετικούς τύπους ειρωνείας.
5. Αξιολογεί τη λογοτεχνία και ερμηνεύει μέσα από τις παραπάνω έννοιες.

Στο τέλος αυτού του μαθήματος ο φοιτητής θα έχει αναπτύξει τις ακόλουθες δεξιότητες:

1. Ικανότητα να κατανοεί ουσιώδεις έννοιες, θεωρίες και μεθόδους που σχετίζονται με την Ποιητική της Ανατροπής.
2. Ικανότητα να εφαρμόζει αυτή τη γνώση και κατανόηση στην προσέγγιση της λογοτεχνίας.
3. Ικανότητα να υιοθετεί και να εφαρμόζει την κατάλληλη μεθοδολογία για το κάθε λογοτεχνικό κείμενο.
4. Δεξιότητες μελέτης που χρειάζονται για την κατανόηση της διαρκώς εξελισσόμενης ορολογίας.
5. Ικανότητα να αλληλεπιδρά με άλλους σε προβλήματα διεπιστημονικής φύσης όσον αφορά την Ποιητική της Ανατροπής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και

παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Εισαγωγή στην Ποιητική της Ανατροπής (Κωμικό, Σάτιρα, Ειρωνεία, Χιούμορ, Παρωδία)
Ζητήματα ορολογίας, κριτικής και θεωρίας.
2. Σάτιρα
Ερωτήματα σχετικά με βασικά ζητήματα που αφορούν τον όρο, όπως η ειδολογική της σύσταση, η λειτουργία της νόρμας, τα κίνητρα, η ηθική της, οι τεχνικές της.
3. Σατιρικό προσωπείο
Η λειτουργία του ιστορικά προσδιορισμένου σατιρικού προσωπείου. Παραδειγματικές αναγνώσεις λογοτεχνικών έργων.
4. Ειρωνεία
Εξέταση της εξέλιξης του όρου. Οι μεταμορφώσεις του όρου από τον Γερμανικό Ρομαντισμό και εξής. Τεχνικές πραγμάτωσής της.
5. Ειρωνικό προσωπείο
Διερεύνηση του τρόπου συγκρότησης του ειρωνικού προσωπείου. Παραδειγματικές αναγνώσεις λογοτεχνικών έργων.
6. Η μπαρόκ ειρωνεία του Καβάφη
Μελέτη της ιδιότυπης καβαφικής ειρωνείας μέσω συγκεκριμένων εφαρμογών.
7. Παρωδία I
Ζητήματα ορολογίας και ιστορίας του όρου.
9. Παρωδία II
Τυπολογία της λειτουργίας της στα λογοτεχνικά κείμενα. Παραδειγματικές αναγνώσεις.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις σε αλληλεπίδραση με τους φοιτητές	39
	Εβδομαδιαία μη καθοδηγούμενη μελέτη	39
	Προετοιμασία για τις εξετάσεις	45
	Γραπτή εξέταση	2
	Σύνολο Μαθήματος (25 ώρες φόρτου εργασίας ανά πιστωτική μονάδα)	125
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης	<ul style="list-style-type: none"> • Η αξιολόγηση βασίζεται σε: α) εργασίες παρουσίασης στην τάξη, β) εξέταση κατά τη συμμετοχή στα μαθήματα και τη διαδραστική συνεργασία με τους επισκέπτες καθηγητές και τους άλλους φοιτητές, γ) συμβολή στο συλλογικό τελικό πρότζεκτ, που ισοδυναμεί με τελική εργασία. • Οι πληροφορίες αξιολόγησης αναρτώνται στην αρχή του εξαμήνου στην ιστοσελίδα του μαθήματος στην πλατφόρμα e-class. 	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η σάτιρα: ένας ειδολογικός χαμαιλέων», *Σύγκριση* 14 (2003) 20-45.

ΒΑΓΕΝΑΣ, ΝΑΣΟΣ, *Η ειρωνική γλώσσα*. Κριτικές μελέτες για τη Νεοελληνική Γραμματεία. Αθήνα, Στιγμή, 1994, 91-104.
<http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/education/european/genres/irony/24.html>

ΒΕΛΟΥΔΗΣ, ΓΙΩΡΓΟΣ, «Η ειρωνεία στον Καβάφη», *Αναφορές*. Έξη νεοελληνικές μελέτες. Αθήνα, Φιλιππούτης, 1983, 44-57.

ΒΟΓΙΑΤΖΟΓΛΟΥ, ΑΘΗΝΑ, *Συνομιλίες ποιητών.. Μεταπλάσεις, παρωδίες και αντίλογοι στην νεοελληνική ποίηση του 20ού αιώνα*, Αθήνα, Gutenberg 2019.

ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ (επιμ.), *Παρωδίες Καβαφικών Ποιημάτων 1917-1997*, Αθήνα, Πατάκης, 1998.

ΚΩΣΤΙΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, *Εισαγωγή στην Ποιητική της Ανατροπής: Σάτιρα, Ειρωνεία, Παρωδία, Χιούμορ*, Νεφέλη, 2005 (*2002).

_____, «Η Ποιητική της Ανατροπής» <https://selidodeikt.es.greek-language.gr/lemmas/611>

_____, «Ακόμη λίγα για την ειρωνεία του Κ. Π. Καβάφη», *Η ποίηση του κράματος. Μοντερνισμός και Διαπολιτισμικότητα στο έργο του Καβάφη*, Μιχάλης Πιερός (επιμ.), Πανεπιστημιακές εκδόσεις Κρήτης, 2000, 227-244.

_____, «Γιώργος Σεφέρης: από την ειρωνεία στη σάτιρα;», *Νέα Εστία*, 1728 (Νοέμβριος 2000) 642-677.

_____, «Στις παρυφές του ποιητικού έργου: Η παρωδία στο έργο του Σεφέρη», *Γιώργος Σεφέρης. Το ζύγισμα της καλοσύνης*, Μιχάλης Πιερός (επιμ.), Αθήνα, Μεσόγειος, 2004, 127-139.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ, *Όψεις της ρομαντικής ειρωνείας: Schiller, Schlegel, Hoffmann, Baudelaire*. Αθήνα, Ίνδικτος, 2007.

BAUDELAIRE, CHARLES, *Περί της Ουσίας του Γέλιου και Γενικά Περί του Κωμικού στις Πλαστικές Τέχνες*. Μετάφραση-Σχόλια-Επίμετρο: Λίζυ Τσιριμώκου, Αθήνα, Άγρα, 2000.

FEINBERG, LEONARD, *Introduction to Satire*. Iowa, The Iowa State University Press, 1967.

FREUD, SIGMUND, *Το ευφολόγημα και η σχέση του με το ασυνείδητο*, μτφρ. Λίνα Σιπητάνου, Πλέθρον, 2009. (α' έκδ. στα γερμανικά: *Der Witz und seine Beziehung zum Unbewussten*, 1905).

FURST, L. R., *Fictions of Romantic Irony in European Literature (1760-1857)*, Cambridge, Harvard University Press, 1984.

HUTCHEON, LINDA, *A Theory of Parody. The teachings of Twentieth-century Art Forms*. New York, Methuen, 1985.

_____, *Irony's edge. The theory and politics of irony*. London, Routledge, 1995 (*1994).

JANK'EL'EVITCH, VLADIMIR, *Η ειρωνεία*, μτφρ.: Μιχάλης Καραχάλιος, Αθήνα, Πλέθρον, 1997. (α' έκδ. Στα γαλλικά: *L'Ironie*, 1936).